

ANMODNING OM DISPENSATION FRA HENLÆGGELSESGREGLER – SKROTNING AF BLOK 7 PÅ FYNSVÆRKET

1. RESUMÉ

1. Fjernvarme Fyn Fynsværket A/S har anmodet Energitilsynet om dispensation fra reglerne om henlæggelser, således at værket kan henlægge til skrotning af blok 7 over en periode på ■■■ år og med i alt 90 pct. at de budgetterede skrotningsomkostninger. Varmeforsyningsvirksomhederne kan efter reglerne som udgangspunkt henlægge over en periode på 5 år med indtil 75 % af de forventede omkostninger, mens de resterende 25 % må indregnes i skrotningsåret. Energitilsynet kan dispensere fra henlæggelsesreglerne i tilfælde af bl.a. væsentlig ulempe for virksomheder eller forbrugere. Det følger af administrativ praksis, at det er en betingelse for henlæggelsesreglens anvendelse på skrotningsomkostninger, at forpligtelsen til bortskaffelse dokumenteres/sandsynliggøres.

SEKRETARIATET FOR ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

2. Sekretariatet finder, at anmodningen om dispensation kan imødekommes. Fynsværket har efter sekretariatets vurdering i tilstrækkeligt omfang dokumenteret, at blok 7 vil blive taget ud af drift i ■■■. Hertil kommer, at særligt gartnerierne, der aftager varme fra blok 7 (alt andet lige) vil kunne blive påført prisstigninger især i skrotningsåret ved afslag på dispensation. Uden dispensation forventes en prisstigning (alt andet lige – 2016-varmepriser) på henholdsvis ■■■ % (fra ■■■ kr./MWh til ■■■ kr./MWh) i de ■■■ år op til skrotningsåret og ■■■ % (fra ■■■ kr./MWh til ■■■ kr./MWh) i selve skrotningsåret. Med dispensation forventes en prisstigning på ■■■ % (fra ■■■ kr./MWh til ■■■ kr./MWh.) i alle ■■■ år (alt andet lige – 2016-varmepriser). Fynsværket, gartnerierne og de øvrige varmeaftagere (distributionsanlæg, der ikke selv har andre forsyningsmuligheder), er enige i, at prisstigningen uden dispensation vil være til væsentlig ulempe. Såvel gartnerierne som de øvrige aftagere ønsker således, at Fynsværket meddeles dispensation.

3. Sekretariatet vurderer generelt, at det er mest hensigtsmæssigt, at varmforsyningsvirksomheder kan henlægge til skrotning over en lang periode, da det herved sikres, at de varmeaftagere, der har haft glæde af et anlæg, også betaler til dets skrotning. Dispensationsbestemmelsens betingelse om væsentlig ulempe eller urimelig ulighed skal altid være tilstrækkeligt dokumenteret/sandsynliggjort ved vurderingen af en anmodning om dispensation. Derudover bør der efter sekretariatets vurdering lægges vægt på, om det forventede skrotningstidspunkt og skrotningsomkostningernes størrelse må anses for at være tilstrækkelige og veldokumenterede, ligesom varmeaftagernes holdning til dispensationsanmodning bør

inddrages. Eventuelle fremtidige dispensationsansøgninger om henlæggelser til skrotning bør efter sekretariatets vurdering behandles i overensstemmelse hermed.

4. Sekretariatet har tidligere rettet henvendelse til Energi, Forsynings- og Klimaministeren med henblik på en afskaffelse af henlæggelsesreglerne og har på et møde i april 2016 med ministeriet gjort opmærksom på, at dette kræver vedtagelse af nye regler vedrørende skrotningsomkostninger. Ministeren har i Forsyningsstrategien fra september 2016 foreslået, at henlæggelsesreglerne ophæves. Sekretariatet vil arbejde for, at der i den kommende nye regulering på varmeområdet vil blive taget højde for skrotningsomkostninger.

2. AFGØRELSE OG BEMYNDIGELSE

5. Energitilsynet traf på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og vurdering afgørelse om følgende:

- Fjernvarme Fyn Fynsværket meddeles dispensation, således at Fjernvarme Fyn Fynsværket kan foretage henlæggelser til den fremtidige skrotning af Fynsværkets blok 7 i perioden [REDACTED] med indregning af 90 % af de forventede skrotningsomkostninger, jf. varmforsyningslovens § 20, stk. 2, jf. afskrivningsbekendtgørelsens § 8 og § 5, stk. 2 og 3.
- Fjernvarme Fyn Fynsværket skal årligt foretage budgetopfølgning for at sikre, at henlæggelserne ikke overstiger de budgetterede skrotningsomkostninger. Hvis henlæggelser overstiger skrotningsomkostningerne, skal de afvikles over varmepriserne i skrotningsåret og det følgende år, jf. afskrivningsbekendtgørelsens § 5, stk. 5.
- Fjernvarme Fyn Fynsværket skal orientere sekretariatet, såfremt blok 7 ikke skrottes senest den 1. januar [REDACTED], så snart Fynsværket måtte blive bekendt hermed, med henblik på at indgå en aftale om håndtering af henlæggelserne til skrotning.

6. Endvidere bemyndigede Energitilsynet i overensstemmelse med § 39 i Energitilsynets forretningsorden sekretariatet til:

- At træffe afgørelse i eventuelle fremtidige sager, hvor der ansøges om dispensation til henlæggelse til skrotning i overensstemmelse med denne afgørelse.

3. SAGSFREMSTILLING

3.1 BAGGRUNDEN FOR SAGEN

3.1.1 ANMODNING OM DISPENSATION

8. Fjernvarme Fyn Fynsværket A/S (herefter Fynsværket) anmodede ved skrivelse af 21. april 2016 Energitilsynet om i medfør af afskrivningsbekendtgørelsens § 8 at meddele dispensation fra afskrivningsbekendtgørelsens § 5. Skrivelsen er korrigeret og præciseret ved skrivelser af henholdsvis 30. juni 2016 og 27. september 2016. Der er endvidere efter ønske fra Fynsværket afholdt møde mellem sekretariatet og Fynsværket i sekretariatet den 24. august 2016, hvor dispensationsansøgningen blev drøftet.¹

9. Fynsværket ønsker konkret at indregne henlæggelser til skrotning af Fynsværkets blok 7 over anlæggets forventede restlevetid, svarende til [REDACTED] år før det forventede skrotningstidspunkt 1. januar [REDACTED] (dvs. i perioden [REDACTED]) og med i alt 90 pct. ([REDACTED]) af de budgetterede skrotningsomkostninger. De resterende 10 pct. ([REDACTED]) af skrotningsomkostningerne vil blive indregnet som en almindelig omkostning i skrotningsåret ([REDACTED]), hvor omkostningerne afholdes.²

10. Fynsværket henviser til, at afskrivningsbekendtgørelsens § 5 om henlæggelser ifølge praksis også giver mulighed for at indregne henlæggelser til skrotning i varmepriserne. Da Fynsværket efter sin bevilling til elproduktion om miljøgodkendelse er forpligtet til at bortskaffe elproduktionsanlæg, som skrottes, og Vattenfall A/S som tidligere ejer har opnået tilladelse til skrotning, finder Fynsværket, at der kan indregnes henlæggelser til skrotning i varmepriserne i perioden [REDACTED].³

11. Fynsværkets varmekunder, særligt Gartnernes Fjernvarmeselskaber⁴, har efter det oplyste rettet henvendelse til Fynsværket med et ønske om, at alle skrotningsomkostninger indregnes i varmeprisen i form af henlæggelser, og at henlæggelserne indregnes over en længere periode end 5 år, som reglerne foreskriver. Baggrunden herfor er ifølge Fynsværkets oplysninger at udjævne varmepriserne, da det vil

---

¹ Det var ikke muligt for Fjernvarme Fyn Fynsværket at afholde møde før denne dato.

² Fjernvarme Fyn Fynsværket anmodede oprindeligt om dispensation til at kunne henlægge 100 pct. af de forventede skrotningsomkostninger over den [REDACTED]-årige periode [REDACTED]. På mødet i sekretariatet gjorde sekretariatet opmærksom på, at der ikke efter reglerne kan henlægges i driftsættelsesåret, som i dette tilfælde er skrotningsåret. Fjernvarme Fyn Fynsværket har derfor ændret dispensationsansøgningen således, at der anmodes om dispensation til at henlægge [REDACTED] af de forventede omkostninger. Samtidig er skrotningsåret dog blevet udskudt med et år til forventeligt 1. januar [REDACTED].

³ Fjernvarme Fyn Fynsværket angav i dispensationsansøgningen af 21. april 2016 henlæggelsesperioden til [REDACTED]. Fjernvarme Fyn Fynsværket har efterfølgende ved skrivelse af 26. september 2016 – og som bekræftet ved e-mail af 28. september 2016 – oplyst at skrotningsåret rettelig er [REDACTED]. Sekretariatet har derfor selv konsekvensændret henlæggelsesperioden til [REDACTED].

⁴ Består af Gartnernes Varmeforsyning i Bellinge-Fangel ApS, Gartnernes Varmeforsyning i Åsum og Langskov ApS og Gartnernes Fjernvarmeforsyning i Odense Nord ApS, herefter Gartnernes Fjernvarmeselskaber. Se parter under afsnit 3.3.

få en væsentlig betydning for varmekunderne, særligt gartnerens fjernvarmeforsyning, som er afhængige af stabile og lave varmepriser.

3.1.2 SAGEN FORELÆGGES ENERGITILSYNET

12. Energitsynet har i en afgørelse fra 2008 på baggrund af en hjemvisningssag fra Energiklagenævnet om skrotning af Måbjergværket A/S truffet afgørelse om, at skrotningsomkostninger er en indregningsberettiget omkostning i varmeprisen, og omfattes af henlæggelsesreglerne i afskrivningsbekendtgørelsen, hvor driften af anlægget ikke videreføres hverken af ejer eller andre, jf. pkt. 14 i retsgrundlaget i bilag 1. I Energitsynets afgørelse blev henvist til muligheden for at søge om dispensation fra 5-års reglen.

13. Energitsynet har imidlertid ikke tidligere konkret taget stilling til, om en varmforsyningsvirksomhed vil kunne meddeles dispensation, herunder dispensation til at kunne foretage henlæggelser til skrotning over en periode, der overstiger 5 år, og til at henlægge 90 pct. af de budgetterede skrotningsomkostninger, som ønsket af Fynsværket. Da sagen er principiel, forelægges den Energitsynet med henblik på, at Energitsynet træffer afgørelse.

3.1.3 FYNSVÆRKET, HERUNDER BLOK 7

14. Om ejerskabet til Fynsværket oplyses, at Vattenfall A/S solgte Fynsværket til Fjernvarme Fyn med økonomisk virkning fra den 1. januar 2015. Værket er derfor i dag ejet gennem selskabet Fjernvarme Fyn Fynsværket A/S.

15. Ifølge oplysninger på Fjernvarme Fyns hjemmeside dækker Fynsværkets varmeproduktion langt størstedelen af varmebehovet til Fjernvarme Fyns kunder og er derfor et helt centralt omdrejningspunkt for byens varmeproduktion. Fynsværket har tre anlæg, der bruger hhv. halm, affald og kul. Blok 7, som skal skrottes, er et kulfyret anlæg fra 1991.⁵

16. Varmen fra Fynsværkets blok 7 leveres efter til følgende varmeaftagere:

- Gartneres Varmeforsyning i Bellinge-Fangel ApS,
- Gartneres Varmeforsyning i Åsum og Langskov ApS
- Gartnerens Fjernvarmeforsyning i Odense Nord ApS
- Kerteminde Forsyning – Varme A/S
- Fjernvarme Fyn Distribution A/S.

17. Der leveres også varme fra blok 8 og affaldsforbrændingsanlægget.⁶ Gartnerne bliver alene forsynet med varme fra blok 7, hvor de aftager ca. [REDACTED] af den producerede varme. De øvrige varmeaftagere bliver også forsynet med varme produceret på biomasse (blok 8). Efter skrotning af blok 7 vil der skulle bygges et nyt anlæg.

---

⁵ <http://www.fjernvarmefyn.dk/om-fjernvarme-fyn/fynsvaerket/>

⁶ Se også nedenstående afsnit 3.1.6

Det er uafklaret, hvad blok 7 skal erstattes af.⁷ Gartnerne kommer formentlig ikke til at købe varme fra et nyt anlæg.⁸

3.1.4 UDKAST TIL AFGØRELSE TIL SKROTNING

18. Fynsværket oplyser, at Vattenfall A/S ved et udkast til afgørelse fra Energistyrelsen fra november 2014 opnåede tilladelse til at skrotte blok 7 ved udgangen af 2019.⁹

19. At Fynsværket alene har indsendt udkast til tilladelse til skrotning skyldes ifølge Fynsværket, at Fynsværket blev overdraget til Fjernvarme Fyn, inden tilladelser blev meddelt endeligt.¹⁰ Fynsværket bemærker i forlængelse heraf, at en dispensation evt. kan gøres betinget af en endelig tilladelse til skrotning.

20. Fynsværket har efter overtagelsen af Fynsværket foretaget en levetidsforlængelse af blok 7, og skrotningstidspunktet er derfor udskudt til den 1. januar [REDACTED]. Når Fynsværkets blok 7 skrottes, er Fynsværket i medfør af selskabets elproduktionsbevilling¹¹, pkt. 5.2, forpligtet til at bortskaffe elproduktionsanlæg, som skrottes efter forudgående tilladelse fra Energistyrelsen, jf. elforsyningslovens § 11, stk. 1 (se pkt. 17 i bilag 1), herunder foretage oprensning af forurening.

21. Det fremgår endvidere af Fjernvarme Fyns miljøgodkendelse, L1-L5, at ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og for at bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand.

3.1.5 FORVENTEDE SKROTNINGSSOMKOSTNINGER

22. Fynsværket har i dispensationsansøgningen af 21. april 2016 opgjort skrotningssomkostningerne til [REDACTED] mio. kr. i 2014-priser. Fynsværket har som bilag til dispensationsansøgningen som dokumentation for skrotningssomkostningerne vedlagt Rambølls notat af marts 2014.¹² Fynsværket har herefter ved skrivelse af 30. juni 2016 korrigeret opgørelsen af skrotningssomkostninger til [REDACTED] mio. kr., hvoraf varmesidens andel udgør ca. [REDACTED] mio. kr.¹³

---

⁷ Oplysninger meddelt på mødet den 24.8, jf. også fremsendt mødereferat til Fjernvarme Fyn Fynsværket

⁸ Indlæg af 26. september 2016

⁹ Afgørelsesudkastet er medtaget som **bilag 2** til denne sagsforelæggelse.

¹⁰ Jf. skrivelse af 30. juni 2016.

¹¹ Bevillingen er medtaget som **bilag 3** til denne sagsforelæggelse.

¹² Rambølls notat er medtaget som **bilag 4** til denne sagsforelæggelse.

¹³ Skrivelsen af 30. juni 2016 er medtaget som **bilag 5**. Fynsværket anvender en omkostningsfordelingsnøgle mellem el og varme, hvor varmesidens andel udgør [REDACTED] procent. Dermed skal varmesiden betale [REDACTED] procent af de estimerede skrotningssomkostninger. Fordelingsnøglen kan ifølge Fynsværket blive ændret i indregningsperioden. Fordelingsnøglen er ikke til behandling i denne sag.

3.1.6 ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR GARTNERNE UDEN DISPENSATION

23. Energistyrelsen har i afgørelsesudkast til skrotning fra 2014 selv foretaget beregninger og vurdering af konsekvenserne af en lukning af blok 7. For så vidt angår gartnerens økonomiske situation i forbindelse med en lukning af blok 7, vurderer Energistyrelsen bl.a., at de gartnerier, der er tilsluttet til fjernvarmenettet, vil blive særlig hårdt ramt økonomisk, hvilket kan true deres eksistens, da lukningen kan medføre en fordobling af varmeprisen eller mere.¹⁴

24. Om de økonomiske konsekvenser for gartnerne både med og uden dispensation oplyser Fynsværket i skrivelsen af 30. juni 2016:

"De budgetterede skrotningsomkostninger på [redacted] mio. kr. fører til følgende prisstigninger:

Uden dispensation (indregning af 75% i [redacted] og 25% i [redacted]): [redacted] kr./MWh i [redacted] og eksplosiv stigning i [redacted].

Med dispensation (indregning i varmeprisen over værkets restlevetid på [redacted] år): [redacted] kr./MWh."

"... Da gartnerne agerer på et konkurrenceudsat marked, og er økonomisk trængte, vil en prisstigning på [redacted] kr./MWh – i stedet for en prisstigning på [redacted] kr./MWh – derfor være en væsentlig ulempe. Det vil desuden være til væsentlig ulempe for gartnerne, at varmeprisen stiger eksplosivt i skrotningsåret (der kan kun henlægges 75 % af skrotningsomkostningerne).
[...]

Prisstigningen vil desuden være til væsentlig ulempe for Fjernvarme Fyn Fynsværket A/S og for værkets øvrige varmekunder. Hvis industrikundernes (primært gartnerierne) varmepris stiger med [redacted] kr./MWh, vil der således være en væsentlig risiko for, at varmeaftaget falder, hvorved den kundegruppe, Fynsværkets faste omkostninger skal fordeles på bliver mindre."

25. Fynsværket har efter anmodning fra sekretariatet ved mail af 28. oktober 2016 fremsendt oversigt over den prismæssige effekt ("alt-andet-lige") i kroner med og uden dispensation med udgangspunkt i de seneste anmeldte priser (2016-priser).¹⁵ Sekretariatet har på baggrund heraf beregnet den procentvise prisændring med og uden dispensation i forhold til 2016 MWh-prisen. Beregningen viser, at *uden dispensation* forventes en prisstigning (alt andet lige – 2016-varmepriser) på henholdsvis [redacted] % (fra [redacted] kr./MWh til [redacted] kr./MWh) i de [redacted] år op til skrotningsåret og [redacted] % (fra [redacted] kr./MWh til [redacted] kr./MWh) i selve skrotningsåret. *Med dispensation* forventes en prisstigning på [redacted] % (fra [redacted] kr./MWh til [redacted] kr./MWh.) i alle [redacted] år (alt andet lige – 2016-varmepriser):

¹⁴ Udkastet er medtaget som bilag 2.

¹⁵ Oversigten er medtaget som bilag 6.

Uden dispensation										
År	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Pris	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
%-ændring	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Med dispensation										
År	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Pris	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
%-ændring	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

26. Sekretariatet har endvidere beregnet den procentvise forskel ved ingen dispensation og ved dispensation:

% - forskel mellem ingen dispensation og dispensation	
År	■
År	■
År	■

3.1.7 FORTSAT LEVERING AF VARME FRA FYNSVÆRKET

27. Fynsværket har oplyst, at der efter lukning af blok 7 fortsat vil være levering af varme fra blok 8 og affaldsforbrændingsanlægget¹⁶. Det er usikkert, hvad der herefter skal ske vedrørende forsyning af gartnerne, jf. også ovenstående punkt 3.1.3.

3.1.8 FORNYET SKROTNINGSTILLADELSE OG BUDGETTAL

28. Som aftalt på mødet mellem Fynsværket og sekretariatet rettede sekretariatet ved e-mail af 25. august 2016 henvendelse til Energistyrelsen. Sekretariatet spurgte, om Energistyrelsens udkast til afgørelse udgør en skrotningstilladelse, om der kræves en fornyet/endelig skrotningstilladelse, og herunder om Energistyrelsen giver tilladelse til skrotninger, som er planlagt ■ år ud i fremtiden.

29. Energistyrelsen oplyste ved e-mail af 30. august 2016 bl.a., at afgørelsen af Vattenfalls skrotningssag vedrørende blok 7 skal opfattes som et afslag på skrotning i 2017, og at en eventuel skrotning derfor kræver derfor ny behandling – Energistyrelsen havde dog ikke modtaget en ny skrotningsansøgning. Energistyrelsen oplyste endvidere, styrelsen formentlig godt kunne skaffe budgettal i for-

¹⁶ Jf. skrivelse af 30. juni 2016

bindelse med en evt. skrotningssag, men at budgettal er noget andet end de faktiske investeringsomkostninger. Skrotningssomkostninger er meget værk-specifikke, så erfaringer fra andre skrotninger vil ifølge Energistyrelsen nok være vanskelige at genbruge.

30. Energistyrelsen oplyste ved e-mail af 7. september 2016 at ville tage stilling til ansøgninger, der modtages, men at styrelsen ikke havde modtaget en ansøgning¹⁷.

3.1.9 SKROTNINGSTILLADELSE OG DOKUMENTATION FOR TIDSPUNKT

31. Fynsværket er ved skrivelse af 26. september 2016 fremkommet med en række bemærkninger til, hvorfor kravet om dokumentation for tidspunktet for skrotning, som Energitilsynet fastslog i 2008-Måbjergsagen, hverken kan eller skal opretholdes, og herunder hvorfor Energitilsynet efter Fynsværkets vurdering kan meddele dispensation fra afskrivningsbekendtgørelsen, selvom der ikke er meddelt tilladelse til skrotning. Fynsværket anfører i den forbindelse bl.a., at kravet om, at der først kan indregnes henlæggelser til skrotning i varmeprisen, når der er meddelt tilladelse til skrotningen, ikke følger af afskrivningsbekendtgørelsen, men er opstillet af Energitilsynet – og ikke Energiklagenævnet – i en konkret sag, hvor det var forbundet med væsentlig usikkerhed, om skrotning rent faktisk ville finde sted. Fynsværket finder derfor, at Energitilsynet kan fravige kravet enten ud fra en konkret vurdering i den konkrete sag eller ved en generel praksisændring, hvor dokumentationskravet løses op.

32. Fynsværket bemærker endvidere, at hvis driften af blok 7 skal fortsætte efter ■■■, vil det kræve yderligere en levetidsforlængelse. Hvis blok 7 mod forventning måtte blive levetidsforlænget med henblik på fortsat drift efter ■■■, vil Fynsværket efter nærmere aftale med sekretariatet tilpasse henlæggelserne til den forventede restlevetid og til de budgetterede skrotningssomkostninger og føre tilsyn med, at henlæggelserne ikke overstiger de forventede omkostninger.

33. Fynsværket finder ikke, at det er sagligt relevant at stille krav om, at der foreligger en skrotningstilladelse, da en sådan tilladelse ikke dokumenterer skrotningstidspunktet. Fynsværket her i den forbindelse bl.a. anført, at Fynsværket har retskrav på at opnå skrotningstilladelse, jf. kraftværksbekendtgørelsens § 2. Der er derfor ikke nogen risiko for, at tilladelsen hertil ikke kan opnås med den retsvirkning, at driften fortsætter.

---

¹⁷ Fynsværket har ved e-mail af 7. november 2016 oplyst følgende: ”Baggrunden for, at Energistyrelsen ikke allerede er søgt om tilladelse til skrotning er, at Fjernvarme Fyn Fynsværket i første omgang afventer Energistyrelsens afgørelse vedrørende støtte under VE til Proces-ordningen til opførelse af nye biomassefyrede anlæg, som erstatning for blok 7. Dertil kommer, at en ansøgning om tilladelse til skrotning under alle omstændigheder først indleveres ■■■ år før skrotningstidspunktet. Det skyldes, at det tager ■■■ år at planlægge og etablere erstatningskapaciteten. Der er ikke praksis for at søge om tilladelse ■■■ år før skrotningstidspunktet”.

34. Fynsværket finder, at skrotning ikke adskiller sig nævneværdigt fra andre nyinvesteringer, hvorfor der ikke er grundlag for at stille større dokumentationskrav. Ved skrotning er der tværtimod et større behov for, at der henlægges mest muligt, da der ikke i alle tilfælde er en varmepris efter skrotningen, som de ikke henlagte skrotningsomkostninger kan indregnes i.

35. Endelig foreslår Fynsværket, at Energitilsynet for at imødegå en evt. usikkerhed om skrotningstidspunktet fastsætter en række vilkår for dispensationen til at indregne henlæggelser i varmeprisen over [REDACTED] år. Vilkårene kan f.eks. være en årlig budgetopfølgning for at sikre, at henlæggelserne ikke overstiger de budgetterede skrotningsomkostninger, at henlæggelser, der overstiger de budgetterede skrotningsomkostninger, skal tilbageføres over varmepriserne, og at Fynsværket skal orientere sekretariatet, såfremt blok 7 ikke skrottes senest den 1. januar [REDACTED], med henblik på at indgå en aftale om håndtering af henlæggelserne til skrotning.

36. Fynsværket har efter anmodning fra sekretariatet ved e-mail af 28. oktober 2016 fremsendt en teknisk redegørelse for blok 7s levetid med henblik på at sandsynliggøre, at driften ikke vil fortsætte efter [REDACTED].¹⁸

37. Fynsværket har ved indlæg af 7. november 2016 fremsendt en underskrevet ledelseserklæring, hvoraf fremgår, at der på nuværende tidspunkt ingen intentioner er om at foretage levetidsforlængelser af blok 7.¹⁹

3.2 PARTERNE OG DERES SYN PÅ DISPENSATION

38. Fynsværkets blok 7 leverer varme til følgende varmeaftagere, som anses for parter i sagen:

- Gartnernes Varmeforsyning i Bellinge-Fangel ApS,
- Gartnernes Varmeforsyning i Åsum og Langskov ApS
- Gartnernes Fjernvarmeforsyning i Odense Nord ApS
- Kerteminde Forsyning – Varme A/S
- Fjernvarme Fyn Distribution A/S.

39. De tre Gartnernes Varmeforsyning er selvstændige selskaber, der forsyner gartnere og private kunder i deres respektive geografiske områder. Varmeforsyningerne går under benævnelsen Gartnernes Fjernvarmeselskaber.

40. Fjernvarme Fyn Distribution A/S har på sekretariatets forespørgsel ved e-mail af 19. juli 2016 oplyst ikke at have kommentarer til anmodningen om dispensation fra Fjernvarme Fyn Fynsværket.

41. Kerteminde Forsyning – Varme A/S har på sekretariatets forespørgsel ved e-mail af 2. august 2016 oplyst, at Kerteminde Forsyning støtter op omkring, at der

---

¹⁸ Den tekniske redegørelse er medtaget som **bilag 7** til denne sagsforelæggelse.

¹⁹ Erklæringen er vedlagt som **bilag 8**.

henlægges til skrotning af Fynsværkets blok 7 over en periode på ■■■ år før det forventede skrotningstidspunkt på baggrund af kundernes interesse i en jævn og omkostningskorrekt prisudvikling.

42. Sekretariatet har for god ordens skyld ved e-mail af 16. august 2016 også bedt Gartneres Fjernvarmeforsyninger om bemærkninger til dispensationsansøgningen. Gartnerne har ved e-mail af 18. august 2016 oplyst ikke at have kommentarer til ansøgningen, men at det er et ønske fra gartnerselskaberne, at udligne udgiften til skrotning af blok 7 på Fynsværket, over så lang tid som muligt. I gartnerselskaberne er selve aftageren ikke bundet på samme måde som en privat forbruger, alle gartnerier har egen varmecentral. Hvis Gartneres Fjernvarmeforsyninger de sidste 5 år før skrotning må sætte priserne væsentligt op, vil der sandsynligvis være en del gartnerkunder, der vil vælge at fyre selv, og derved ikke være med til at bære omkostningerne til skrotning.

4. HØRING

43. Udkast til afgørelse blev sendt i høring hos Fynsværket, Kerteminde Forsyning – Varme A/S, Fjernvarme Fyn Distribution A/S og Gartneres Varmeforsyninger den 8. november 2016 med frist den 15. november 2016.

44. Sekretariatet har alene modtaget høringssvar fra Fynsværket. Fynsværket har ved høringssvar af 15. november 2016 fremsendt få bemærkninger af korrekturmæssig karakter, der har givet anledning til enkelte ændringer.

5. RETSGRUNDLAG

45. Retsgrundlag fremgår af bilag 1.

6. BEGRUNDELSE

46. Indledningsvis behandles i afsnittene 6.1. - 6.4 den juridiske ramme for afgørelsen. I den juridiske ramme vil indledningsvis blive redegjort for, at henlæggelsesreglerne finder anvendelse på skrotning (afsnit 6.1.) efterfulgt af hvilke betingelser, der jf. administrativ praksis, skal være opfyldt for, at en virksomhed kan anvende reglen til at foretage henlæggelser til en fremtidig, forventet skrotning (afsnit 6.2). Herefter følger en kort redegørelse for, at omkostninger til skrotning skal fordeles på de enkelte produkter ved forenet produktion af el og varme, således at varmesiden kun foretager henlæggelser til – og betaler – den del af de forventede skrotningsomkostninger, der kan henføres til varmesiden (afsnit 6.3). Emnet behandles kun kort, da spørgsmålet om omkostningsfordeling ikke er til behandling i denne sag. Derefter følger Energitilsynets mulighed for at meddele dispensation fra bl.a. henlæggelsesreglens bestemmelse om, at henlæggelser tidligt kan påbegyndes 5 år før planlagt skrotningsår (afsnit 6.4). Gennemgangen er disse emner er fundet relevante for forståelsen og vurderingen af den konkrete dispensationssag, der er til behandling (afsnit 6.5).

6.1. HENLÆGGELSER, HERUNDER HENLÆGGELSER TIL SKROTNING

47. Det følger af afskrivningsbekendtgørelsens § 5, jf. pkt. 8 og 9 i bilag 1, at der i 5 år før idriftsættelsesåret kan indregnes henlæggelser til nyinvesteringer i varmeprisen. Der kan maksimalt henlægges 75 pct. af den budgetterede anlægssum, og der kan ikke i noget år henlægges mere end 20 pct. af den budgetterede anlægssum. Hvis henlæggelserne samlet overstiger 75 pct. af den konstaterede anlægssum excl. renter, modregnes det overskydende beløb i priserne i idriftsættelsesåret og det følgende år.

48. Forudsætningen for at foretage henlæggelser er, at afskrivningsbekendtgørelsen og anmeldelsesbekendtgørelsen, der er udstedt i medfør af varmforsyningsloven, overholdes. Varmevirksomheden skal eksempelvis samtidig med budgettet anmelde en investerings- og henlæggelsesplan til Energitilsynet. På budgettidspunktet skal varmekapaciteten således vurdere, hvor stort et henlæggelsesbeløb der eventuelt bør budgetteres med, hvis fremtidige investeringer forventes gennemført. Henlæggelser i budget og prisenfærdig skal være det samme.

49. Energiklagenævnet fandt udtrykkeligt i sin hjemvisningsafgørelse fra 2008, jf. pkt. 11 i bilag 1, at omkostninger til skrotning har karakter af nødvendige omkostninger i varmforsyningslovens forstand, og dermed kan indregnes i varmepriserne. Energiklagenævnets afgørelse var begrundet i den risiko for underskud, der ellers ville opstå, samt samtidighedsprincippet. Sekretariatet bemærker, at Energiklagenævnet anvender såvel ordet ”værk” og ”anlæg” i sin begrundelse for afgørelsen.

50. Energitilsynet tilsluttede sig i afgørelsen fra 2008, jf. pkt. 14 i bilag 1, efterfølgende Energiklagenævnets synspunkt om, at henlæggelser til nyinvesteringer omfatter henlæggelser til skrotning. Også Energitilsynet bruger såvel ”værk” og ”anlæg” i sin afgørelse.

51. Hjemlen for ministeren i varmforsyningslovens § 20, stk. 2, som afskrivningsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af, blev ved ændringsloven fra 2010 udvidet, således at ministeren kan fastsætte regler om, at bl.a. skrotningsomkostninger kan indregnes i varmepriserne, jf. pkt. 5-7 i bilag 1. Bemyndigelsen er på nuværende tidspunkt ikke udnyttet.

6.2 BETINGELSER FOR HENLÆGGELSESREGLENS ANVENDELSE VED SKROTNING

52. Både Energiklagenævnet og Energitilsynet har stillet krav om dokumentation for forpligtelsen til bortskaffelse af anlægget/værket.

53. Energiklagenævnet fandt, at henlæggelserne skal ”*være baseret på dokumentation for forpligtelsen til bortskaffelse af anlægget m.v.*”, men nævner ikke hvilken form for dokumentation, der kan eller skal kræves. Vedrørende de forventede omkostninger til skrotning fandt Energiklagenævnet, at ”*opgørelsen af de forventede udgifter skal være opgjort i overensstemmelse med disse dokumenterede forpligtelser og i øvrigt fremstå som velbegrundede og rimelige*”.

54. Energitilsynet fandt, at det er et krav for anvendelse af reglerne om henlæggelser i forbindelse med et anlægs skrotning, at tidspunktet for skrotningen er fastsat og dokumenteret i form af en godkendelse fra henholdsvis kommunalbestyrelsen for anlæg med en eleffekt på op til 25 MW eller ministeren (delegeret til Energi styrelsen) for anlæg med en kapacitet på over 25 MW til nedlæggelse af anlægget.

55. Energitilsynets afgørelse indeholder ikke krav til dokumentationen af de forventede omkostninger til skrotning.

6.3 DELING AF OMKOSTNINGER TIL SKROTNING

56. Det følger af afskrivningsbekendtgørelsens § 5, stk. 4, at anlægssummen på værker med forenet produktion skal fordeles på de enkelte produkter efter rimelige driftsøkonomiske principper, jf. pkt. 9 i bilag 1.

57. Fynsværket er et centralt kraftvarmeværk, jf. kraftværksbekendtgørelsens § 17, stk. 2, nr. 11, jf. pkt. 17 i bilag 1. Det følger af elforsyningslovens § 75, stk. 2, at ejere af kraft-varme-produktionsanlæg ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme, jf. § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der må anses for urimelig for fjernvarmebrugere, jf. pkt. 18 i bilag 1. Varmeforsyningsvirksomheder med forenet produktion er forpligtet til at anmelde en omkostningsfordeling til Energitilsynet i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 1²⁰.

58. Omkostningerne til skrotning skal således deles mellem el- og varmesiden. Denne fordeling er dog ikke under behandling i indeværende sag, men kan tages

---

²⁰ Bestemmelsen er ikke citeret i retsgrundlaget.

op på et senere tidspunkt, hvis Energitilsynet skulle få begrundet mistanke om et ulovligt eller urimeligt forhold.

6.4 DISPENSATION

59. Det følger af afskrivningsbekendtgørelsens § 8, jf. pkt. 8 i bilag 1, at Energitilsynet vil kunne undtage fra bl.a. henlæggelsesreglen i § 5 i tilfælde af væsentlige ulemper for virksomheder eller forbrugere eller urimelig ulighed mellem virksomhederne. Bestemmelsen er hidtil blevet forstået og anvendt som en dispensationsbeføjelse for Energitilsynet. Den væsentlige ulempe eller urimelig ulighed er ikke nærmere defineret eller beskrevet i afskrivningsbekendtgørelsen.

60. Dispensationsbeføjelsen tager således sigte på at afhjælpe eventuelle ulemper eller urimeligheder ved anvendelsen af reglerne i bekendtgørelsen.

61. Energitilsynet skal i hver enkelt sag foretage en konkret og individuel vurdering af, om betingelserne for, at Energitilsynet kan meddele dispensation, er til stede. En eventuel afgørelse fra Energitilsynet om at give afslag på dispensation beror på et administrativt skøn.

62. Hverken Energiklagenævnet eller Energitilsynet ses at have taget stilling til tilstedeværelsen eller omfanget af den væsentlige ulempe eller urimelige ulighed i relation til vurderingen af, om der kan meddeles dispensation fra § 5 for så vidt angår skrotningsomkostninger.

63. Energiklagenævnet ses heller ikke i sin hjemvisningsafgørelse at have forholdt sig til muligheden for at opnå dispensation fra henlæggelsesreglen, herunder dens 5-års frist. Energiklagenævnet finder i afgørelsen, at henlæggelserne tidligst kan *”påbegyndes 5 år før det planlagte skrotningsår under hensyntagen til evt. levetidsforlængelse, jf. i øvrigt reglerne i afskrivningsbekendtgørelsen § 5, stk. 2-5”*.

64. Energiklagenævnet bemærker endvidere, at det efter Energiklagenævnets opfattelse *”må anses som urimeligt at lade udgiften bære udelukkende af det sidste produktionsårs brugere af værket i stedet for at sprede udgiften på den samlede kreds af brugere, som løbende gennem værkets levetid har draget nytte af samt bidraget til nedslidningen af anlægget”*. Dette kunne tale for en forlængelse af perioden for indregning af henlæggelser til skrotning.

65. Energitilsynets afgørelse nævner eksplicit, at en dispensation fra henlæggelsesreglerne kunne indebære undtagelse fra kravet om, at henlæggelserne tidligst kan påbegyndes 5 år før den planlagte skrotning. Ifølge Energitilsynet skal en eventuel dispensationsanmodning ligeledes vurderes på baggrund af det godkendte projekt for skrotning af værket.

66. Hverken Energiklagenævnet eller Energitilsynet ses at forholde sig til 75 pct. reglen, herunder muligheden for dispensation herfra.

67. Vedrørende tidspunktet for indregning af omkostninger til skrotning fremgår bl.a. af de specielle lovbemærkninger til ændringen af varmforsyningsloven fra 2010, jf. pkt. 7 i bilag 1, at det ”kan have u hensigtsmæssige konsekvenser, hvis indregningen efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1, først kan ske i skrotningsåret, idet der i så fald vil være en stor risiko for, at varmeprisen overstiger henholdsvis substitutionspris og prisloft i det pågældende år. Dette kan medføre, at værket må lukkes med stort underskud. Derudover må skrotningsomkostninger betragtes som en omkostning ved produktion på et værk, som ikke nødvendigvis bør bæres alene af de forbrugere, der er tilsluttet værket umiddelbart frem til, at det skrottes”.²¹

68. Lovbemærkningerne kunne tale for en længere periode for indregning af henlæggelser til skrotning og med et større, evt. fuldt, henlæggelsesbeløb.

6.5 DEN KONKRETE SAG

6.5.1 DELVIS SKROTNING OMFATTET AF REGLERNE

69. Ved levering af varme kan der efter varmforsyningsloven opkræves det lave-
ste af enten den omkostningsbestemte varmepris eller substitutionsprisen. Substitutionsprisen er den pris, som en aftager af varme selv kunne producere varmen til eller købe den til fra tredjemand. For affaldsforbrændingsanlæg gælder desuden et prisloft.

70. Indledningsvis skal derfor tages stilling til, om der inden for gældende administrative praksis kan henlægges til skrotning, når det alene er et anlæg (blok 7), der skal skrottes, mens varmforsyningsvirksomheden som sådan (Fynsværket) videreføres og fortsat vil levere varme fra værkets øvrige anlæg (blok 8 og affaldsforbrændingsanlægget²²), herefter kaldet delvis skrotning. Hvis Energitilsynet vurderer, at der kan henlægges til en delvis skrotning, skal der efterfølgende tages stilling til, om betingelserne for henlæggelse til skrotning ellers er opfyldte, og om Fynsværket kan opnå dispensation som ønsket således, at der kan henlægges 90 pct. af skrotningsomkostningerne over en periode på ■■■■■ år.

71. Skrotningen af Måbjergværket, som var til behandling af både Energitilsynet og Energiklagenævnet, var efter sekretariatets forståelse en fuldstændig skrotning forstået således, at der efter skrotningen ikke længere var en fortsat leverance af varme produceret på andre anlæg på Måbjergværket. Som anført ovenfor anvender Energiklagenævnet og Energitilsynet såvel ordet anlæg og værk i sagen vedrørende skrotningen af Måbjergværket uden i den forbindelse at forklare nærmere, om der skal sondres mellem værk og anlæg og herunder den eventuelle betydning heraf. Energiklagenævnet eller Energitilsynet forholder sig heller ikke til spørgsmålet om muligheden for at henlægge til en delvis skrotning.

---

²¹ Energitilsynet udmelder alene prislofter for affaldsforbrændingsanlæg, som lovbemærkningerne omtaler.

²² Affaldsforbrændingsanlægget er ikke som sådan en del af Fynsværket, men ligger i en selvstændig juridisk enhed, jf. elforsyningslovens § 48. Fysisk ligger affaldsforbrændingsanlægget dog sammen med Fynsværket.

72. Det er sekretariatets vurdering, at der som udgangspunkt også kan henlægges til skrotning, når der alene er tale om en delvis skrotning. Sekretariatet har herved lagt vægt på, at de samme hensyn, som Energiklagenævnet påpegede i afgørelsen af 31. marts 2008 vedrørende Måbjergværket, også må kunne gøre sig gældende, når der er tale om delvis skrotning.

73. Hertil kommer, at det er fast administrativ praksis, at omkostninger, der overstiger substitutionsprisen eller prisloftet, ikke er nødvendige omkostninger men derimod et underskud, der ikke kan indregnes i priserne. Som følge heraf finder sekretariatet, at lovbemærkninger om risiko for underskud og Energiklagenævnets praksis ligeledes er relevant ved delvis skrotning, da en delvis skrotning også kan resultere i store prisudsving med risiko for, at omkostningerne ikke kan dækkes.

74. Hvis udgifterne til den delvise skrotning først kan indregnes i priserne i samme år, som skrotningen af blok 7 foretages, vil det efter oplysningerne i sagen medføre en stigning på [REDACTED] % i den varmepris, som varmeaftagerne skal betale i skrotningsåret (alt andet lige, jf. pkt. 25). De samlede omkostninger er opgjort til [REDACTED] mio. kr. i 2014-priser. Hvis det i stedet er muligt at henlægge til den delvise skrotning, vil udgiften derimod kunne spredes ud på en større del af de varmeaftagere, som i løbet af anlæggets levetid har draget nytte af anlægget samt bidraget til nedslidningen heraf. Dette vil efter sekretariatets vurdering være en mere rimelig måde at få dækket omkostningerne til skrotningen, da det herved i højere grad også sikres, at det er de brugere, der er årsag til omkostningerne, der bærer dem.

75. Samlet vurderer sekretariatet således, at afskrivningsbekendtgørelsen rummer adgang til for Fynsværket til at foretage henlæggelser til den delvise skrotning i form af blok 7.

76. Sekretariatet bemærker i den forbindelse, at det inden for de nugældende regler i afskrivningsbekendtgørelsen er muligt at henlægge til nyinvesteringer. Henlæggelsesreglerne indebærer, at varmemforsyningsvirksomhederne via varmepriserne sparer op, og ”låner” af deres varmeforbrugere – dette er der dog også ulemper ved. Efter sekretariatets vurdering, er der endvidere forskel på at henlægge til endnu ikke opførte anlæg og på at henlægge til skrotningen af eksisterende anlæg.

77. Efter sekretariatets vurdering burde skrotningsomkostninger ideelt set fordeles på den samlede kreds af forbrugere, som løbende gennem værkets/anlæggets levetid har draget nytte af samt bidraget til nedslidning heraf. Det samme gør sig efter sekretariatets vurdering ikke gældende for henlæggelser til nyinvesteringer til anlæg, der endnu ikke eksisterer, og som der samtidig er en potentiel risiko for ikke bliver gennemført. Dette er baggrunden for, at energi, forsynings- og klimaministeren er blevet kontaktet af sekretariatet på vegne af Energitilsynet med henblik på en afskaffelse af henlæggelsesreglerne til nyinvesteringer. Sekretariatet gjorde i forbindelse med et møde medio april 2016 med deltagelse af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet opmærksom på, at dette efter sekretariatets vurdering ville kræve vedtagelsen af nye regler vedrørende skrotningsomkostninger. I Forsyningsstrategien ”Forsyning for Fremtiden” fra september 2016 har ministeren foreslået, at henlæggelsesreglerne ophæves.

78. Indtil en eventuel ændring af henlæggelsesreglerne er vedtaget, skal henlæggelser til skrotning dog fortsat behandles efter de nugældende regler i afskrivningsbekendtgørelsen.

6.5.2 DOKUMENTATION FOR FORPLIGTELSEN TIL BORTSKAFFELSE AF ANLÆG

79. Det følger som nævnt af administrativ praksis fastlagt af Energiklagenævnet, at henlæggelserne skal være baseret på dokumentation for forpligtelsen til bortskaffelse af anlægget m.v.

80. Som dokumentation for, at denne betingelse er opfyldt, har Fynsværket indsendt kopi af virksomhedens elproduktionsbevilling. Fynsværket har henvist til bevillingens punkt 5.2, hvori det fremgår, at Fynsværket bl.a. er forpligtet til helt at bortskaffe elproduktionsanlæg, som skrottes efter forudgående tilladelse fra Energistyrelsen, herunder blok 7. Fynsværket har endvidere henvist til værkets miljøgodkendelse.

81. Administrativ praksis nævner ikke, hvilken form for dokumentation der kan eller skal kræves. Sekretariatet finder ikke grundlag for at antage, at Fynsværket hermed ikke skulle have dokumenteret forpligtelsen til bortskaffelse af anlægget.

6.5.3 OPGØRELSEN AF FORVENTEDE SKROTNINGSOMKOSTNINGER

82. I medfør af administrativ praksis skal opgørelsen af de forventede udgifter til skrotning være opgjort i overensstemmelse med de dokumenterede forpligtelser til bortskaffelse, ligesom de i øvrigt skal fremstå som velbegrundede og rimelige.

83. De forventede omkostninger til skrotning af blok 7 er opgjort af Rambøll i notat af 12. marts 2014 til [redacted] mio. kr. i 2014-priser. De budgetterede skrotningsomkostninger består efter det oplyste af omkostningerne til skrotning af blok 7 samt oprydning af kulpladsen, fjernelse af olietanke/varmeakkumulator samt oprensning af forurening. Sekretariatet finder ikke grundlag for at anfægte Rambølls vurdering af de forventede omkostninger til skrotning af blok 7, herunder at de ikke skulle fremstå som rimelige. Hertil kommer oplysningen fra Energistyrelsen om, at skrotningsomkostninger er meget værksspecifikke, hvilket bevirker, at erfaringer fra andre skrotninger er vanskelige at genbruge. Sekretariatet har derfor ikke fundet grundlag for at indhente oplysninger om konkrete skrotningsomkostninger fra andre varmforsyningsvirksomheder.

84. Energistyrelsen har oplyst sekretariatet om, at Energistyrelsen normalt prøver at få oplyst forventede investeringsomkostninger, herunder også skrotningsomkostninger. Det er usikkert for sekretariatet, om Energistyrelsen konkret vil indhente sådanne budgettal i forbindelse med en fornyet anmodning om tilladelse til skrotning af blok 7, ligesom det er usikkert, om de forventede skrotningsomkostninger på dette tidspunkt må forventes at være højere eller lavere end Rambølls 2014-priser. Sekretariatet vurderer, at såfremt eventuelle nye budgettal måtte afvige fra Rambølls opgørelse, må Fynsværket som led i den løbende budgetopfølgning skulle justere ind i overensstemmelse hermed.

85. Sekretariatet vurderer umiddelbart, at Fynsværkets opgørelse af forventede skrotningsomkostninger på det foreliggende grundlag må anses som saglig.

6.5.4 DOKUMENTATION FOR TILLADELSE TIL SKROTNING, HERUNDER TIDSPUNKT

86. Efter Energitilsynets praksis som fastlagt i Måbjerg-sagen skal tidspunktet for skrotningen være fastsat og dokumenteret i form af en godkendelse fra rette myndighed, hvor også skrotningsåret vil fremgå, jf. pkt. 14 i bilag 1. Dette krav ses ikke efterfølgende prøvet ved Energiklagenævnet, hvorfor Energitilsynets praksis hermed må anses for at være gældende.

87. Det er navnlig dette krav, der har givet anledning til flere bemærkninger fra Fynsværket, jf. ovenstående afsnit 3.1.7. Fynsværket gør bl.a. gældende, at kravet om, at der først kan indregnes henlæggelser til skrotning i varmeprisen, når der er meddelt tilladelse til skrotningen, ikke følger af afskrivningsbekendtgørelsen, men alene er opstillet af Energitilsynet selv i Måbjergsagen – og ikke Energiklagenævnet. Fjernvarme Fyn finder derfor, at Energitilsynet kan fravige kravet.

88. Fjernvarme Fyn gør endvidere gældende, at dokumentationskravet adskiller sig fra de krav, der stilles ved indregning af henlæggelser til nyinvesteringer. Fynsværket finder endvidere, at det ikke er sagligt relevant at stille krav om, at der foreligger en skrotningstilladelse, da en sådan tilladelse ikke dokumenterer skrotningstidspunktet, ligesom tilladelsen ikke tjener som sikkerhed for, at skrotning rent faktisk finder sted på det ansøgte tidspunkt.

89. Sekretariatet er enig med Fynsværket i, at kravet om skrotningstilladelse ikke ses at følge af afskrivningsbekendtgørelsens regler. Sekretariatet er derfor også enig i, at der ikke er noget til hinder for, at Energitilsynet, hvis Energitilsynet finder grundlag herfor, fraviger kravet, enten på baggrund af en konkret vurdering i den aktuelle sag eller ved en generel praksisændring, hvor dokumentationskravet løses op.

90. Der er enighed om, at der ikke foreligger en endelig skrotningstilladelse. Energitilsynet må således vurdere, om det, som anført af Fynsværket, ikke er sagligt relevant at kræve, at der foreligger en endelig skrotningstilladelse, før Fynsværket må påbegynde at indregne henlæggelser til skrotning over varmeprisen.

91. Før en ændring af varmforsyningslovens § 20, stk. 2, i 2007²³ skulle varmforsyningsvirksomheder, forud for foretagelse af henlæggelser til nyinvesteringer, forelægge disse for Energitilsynet, som skulle godkende henlæggelserne, før de kunne foretages. Med ændringsloven blev proceduren ændret således, at det ikke længere var nødvendigt for varmforsyningsvirksomhederne at indhente forudgående godkendelse, hvilket fortsat er gældende. Energitilsynet godkender således ikke i dag varmforsyningsvirksomhedernes henlæggelser. Forudsætningen for, at var-

---

²³ Lov nr. 549 af 6. juni 2007 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning. Loven og forarbejderne hertil er ikke medtaget i bilag 1.

meforsyningsvirksomhederne kan indregne henlæggelser i varmeprisen, er, at varmforsyningsvirksomheden anmelder henlæggelsesbeløb i budgettet, og at der anmeldes en investerings- og henlæggelsesplan til Energitilsynet. Derudover skal henlæggelser som udgangspunkt være ens i budget og prisetervisning, idet der i modsat fald kan være tale om en overskudsdisposition, som Energitilsynet vil gribe over for.

92. Under Energitilsynets behandling af Måbjergsagen anførte Måbjergværket i sit høringssvar bl.a., at sekretariatets indstilling til dokumentationskrav for skrotningssåret var væsentligt strengere end dokumentationskravene til henlæggelser til andre investeringer. Sekretariatet bemærkede hertil, at da muligheden for indregning af skrotningssomkostninger ikke fremgår klart af lovgrundlaget, skærpes kravene til, at der er tale om en faktisk eksisterende omkostning. På den baggrund fandt sekretariatet det nødvendigt, at der foreligger sikkerhed for tidspunktet for den faktiske skrotning, idet der ellers vil være en risiko for en opsparing af forbrugers midler på ubestemt tid, indtil tidspunktet for den faktiske skrotning.

93. Sekretariatet vurderer, at en anden mulig grund til det skærpede dokumentationskrav kan skyldes, at Måbjergværket havde oplyst, at der ikke var taget stilling til forsyningsforholdene efter 2017.

94. Måbjergværket anførte endvidere, at projektbekendtgørelsens krav om godkendelse til skrotning/nedlæggelse ikke omfatter kraftvarmeværker med en effekt på 25 MW og derover, og at der derfor ikke var krav om godkendelse til skrotning for Måbjergværket eller for 2 af de andre 6 omhandlede værker²⁴. Sekretariatet erklærede sig enig heri, men fandt at reglerne i elforsyningslovens § 10 om elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW og § 11, stk. 1, hvorefter væsentlige ændringer af sådanne anlæg kun kan foretages efter forudgående tilladelse fra klima- og energiministeren, kunne anvendes parallelt for disse 3 værker, idet ministerens tilladelse kan tjene som dokumentation for skrotningstidspunktet for Måbjergværket og de 2 øvrige anlæg.²⁵

95. Som begrundelse for afgørelsen fremgår, at sekretariatet i forbindelse med anvendelse af henlæggelsesreglerne fandt det afgørende, at muligheden for at indregne omkostninger til skrotning i priserne, er betinget af, at skrotningen rent faktisk gennemføres som planlagt. Som dokumentation herfor fandt sekretariatet det nødvendigt, at kommunalbestyrelsen i det pågældende område har godkendt nedlæggelsen af anlægget i henholdt til reglerne om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, varmforsyningslovens § 3, stk. 1. Dermed vil skrotningssåret også være godkendt af varmeplanmyndigheden.²⁶

96. Der henvises således til en godkendelse efter projektbekendtgørelsen for kollektive varmforsyningsanlæg under 25 MW. I bemærkninger til høringssvar i

---

²⁴ Måbjergværket var ejet af DONG. De øvrige værker, der henvises til, er andre DONG-ejede værker.

²⁵ Notatets punkter 56 og 58-60

²⁶ Notatets punkt 75

sagen om Måbjergværket fandt sekretariatet imidlertid, at ministerens tilladelse, som delegeret til Energistyrelsen, kan tjene som dokumentation for skrotningstidspunktet. Fynsværket har i den konkrete sag oplyst, at tilladelseskravet for Fynsværket udspringer af elforsyningslovens § 11, jf. pkt. 17 i bilag 1.

97. Det følger af kraftværksbekendtgørelsens § 14, stk. 1, at skrotning af bestående anlæg på 25 MW eller derover kun kan ske efter tilladelse fra Energistyrelsen, jf. pkt. 20 i bilag 1. Tilladelse hertil kan kun meddeles, såfremt Energistyrelsen finder, at forsyningssikkerheden ikke herved forringes i betydelig grad. Efter stk. 2, kan en ejer, som har modtaget afslag på en anmodning om skrotning efter stk. 1, forlange, at Energistyrelsen fastsætter det tidspunkt, hvorpå anlægget kan skrottes. Såfremt der efter stk. 2, fastsættes et tidspunkt for skrotning af et anlæg, skal det sikres, at anlæggets ejer får dækket de nødvendige udgifter til anlæggets fortsatte opretholdelse i perioden indtil anlægget skal skrottes, jf. § 14, stk. 3. Endelig bestemmer § 14, stk. 4, at et elproduktionsanlæg, hvis ejer har modtaget betaling efter stk. 3, skal skrottes på det tidspunkt, som er angivet i Energistyrelsens afgørelse efter stk. 2.

98. Som anført af Fynsværket er det således kun anlæg, hvis ejere har fået afslag på skrotning, og som herefter har fået fastsat et skrotningstidspunkt og modtaget betaling fra Energinet.dk for den fortsatte drift indtil dette tidspunkt, som har pligt til at skrotte anlægget som ansøgt.

99. Sekretariatet vurderer på den baggrund, at det ikke må anses for at være sagligt at stille krav om et præcist angivet skrotningstidspunkt efter elforsyningslovens regler, førend en varmforsyningsvirksomhed kan påbegynde indregning af henlæggelser til skrotning over varmepriserne. Sekretariatet er opmærksomt på den usikkerhed, der herved opstår.

100. Fordi der er tale om en fremtidig og principielt fiktiv udgift, vurderer sekretariatet dog, at den varmforsyningsvirksomhed, der ønsker at indregne henlæggelser til en fremtidig skrotning, må skulle dokumentere eller sandsynliggøre det forventede skrotningstidspunkt. Det er sekretariatets vurdering, at en skrotningstilladelse fra Energistyrelsen vil kunne udgøre et tilstrækkeligt dokumentationsgrundlag, men at varmforsyningsvirksomheden også må kunne dokumentere/sandsynliggøre skrotningstidspunktet på anden vis, f.eks. i form af en teknisk (ingeniørmæssig) vurdering af, hvornår anlæggets tekniske levetid forventes at udløbe.

101. Sekretariatet har noteret det af Fynsværket oplyste om, at Fynsværket har retskrav på at opnå skrotningstilladelse, jf. kraftværksbekendtgørelsens § 2, og at der således ikke er risiko for, at tilladelsen ikke kan opnås med den retsvirkning, at driften fortsætter. Samtidig har sekretariatet noteret, at det er et ønske fra samtlige af Fynsværkets varmeaftagere, at Fynsværket indregner henlæggelser til skrotning over en periode på ■■■ år og med 90 pct. af de forventede skrotningssomkostninger.

102. For så vidt angår dokumentationen eller sandsynliggørelse af tidspunktet for skrotning, jf. Fynsværkets redegørelse af 28. oktober 2016, er det sekretariatets vurdering, at Fynsværket burde have fået udarbejdet en uvildig teknisk redegørelse. Sekretariatet vurderer dog, at den fremsendte redegørelse ikke giver grundlag for at betvivle, at blok 7 tages ud af drift og skrottes efter [REDACTED]. Sekretariatet har i vurderingen også tillagt det betydning, at den tidligere ejer af Fynsværket har ansøgt om nedlæggelse af blok 7, og at det efter sekretariatets forståelse er udefrakommende omstændigheder i form af ejerskifte, der har bevirket, at der ikke er blevet meddelt endelig tilladelse til skrotning.

103. Fynsværket har efterfølgende bekræftet, at det er ledelsens beslutning, at blok 7 skrottes efter [REDACTED].

104. Hvis der gives dispensation fra henlæggelsesreglerne, er sekretariatet enig i de af Fynsværket foreslåede vilkår for dispensationen.

105. Fynsværket må således årligt foretage budgetopfølgning for at sikre, at henlæggelserne ikke overstiger de budgetterede skrotningsomkostninger, ligesom henlæggelser, der overstiger de budgetterede skrotningsomkostninger, skal tilbageføres over varmepriserne.

106. Endelig skal Fynsværket orientere sekretariatet, såfremt blok 7 ikke skrottes senest den 1. januar [REDACTED] med henblik på at indgå en aftale om håndtering af henlæggelserne til skrotning.

6.5.5 DISPENSATION

107. Det følger af dispensationsbeføjelsen i afskrivningsbekendtgørelsens § 8, at Energitilsynet kan meddele dispensation fra bl.a. henlæggelsesreglerne i tilfælde af væsentlige ulemper for forbrugerne eller virksomhederne, jf. pkt. 10 i bilag 1. Som nævnt er den væsentlige ulempe ikke nærmere defineret eller beskrevet.

108. Både Fynsværket og Energistyrelsen har forholdt sig til de økonomiske konsekvenser for gartnerne. Begge vurderer, at de gartnerier, der er tilsluttet, kan blive så økonomisk hårdt ramt ved lukning af blok 7, hvis ikke der opnås dispensation, at det kan true deres eksistens. Fynsværket bemærker yderligere, at der i så fald vil være en væsentlig risiko for, at varmeaftaget falder, hvorved den kundegruppe, Fynsværkets faste omkostninger skal fordeles på, bliver mindre. Gartnerne selv ser gerne en større udjævning over tid af udgifterne til skrotning.

109. Som sagen foreligger oplyst, finder sekretariatet herved at kunne lægge til grund, at det vil være til væsentlig økonomisk ulempe for gartnerierne, hvis Energitilsynet ikke – evt. med tilknyttede betingelser - meddeler Fynsværket dispensation fra henlæggelsesreglerne.

110. De øvrige aftagere af varme fra Fynsværket, støtter op om Fynsværkets anmodning om dispensation. Sekretariatet vurderer, at der heller ikke herved er et

prismæssigt hensyn at varetage i forhold til de øvrige varmeaftagere, der kan begrundes et afslag på dispensation.

6.5.6 KONKLUSION OG BEMYNDIGELSE TIL SEKRETARIATET

111. På baggrund af en samlet vurdering finder sekretariatet, at Energitilsynet bør meddele Fynsværket dispensation til at kunne foretage henlæggelser til skrotning af blok 7 over en periode, der overstiger 5 år op til maksimalt ■■■ år før det planlagte skrotningsår ■■■, og indtil 90 pct. af det budgetterede skrotningsbeløb.

112. Fynsværket bør løbende følge op på eventuelle ændringer af de forventede skrotningsomkostninger og korrigerende henlæggelser til indregning i overensstemmelse hermed, således at det så vidt muligt sikres, at Fynsværket ikke kommer til at henlægge mere end 90 pct. af skrotningsomkostningerne. Hvis Fynsværket måtte henlægge for meget, skal overskydende beløb i overensstemmelse med henlæggelsesreglerne modregnes i priserne i skrotningsåret og det efterfølgende år, jf. afskrivningsbekendtgørelsens § 5, stk. 5.

113. Sekretariatet indstiller, at Energitilsynet bemyndiger sekretariatet til at træffe afgørelse i eventuelle fremtidige sager, hvor der ansøges om dispensation til henlæggelse til skrotning i overensstemmelse med principper fastsat i denne afgørelse, så der ved en konkret vurdering kan gives mulighed for indregning af skrotningsomkostninger i mere end 5 år før skrotningen. Det drejer sig om følgende principper/vurderinger (ikke-udtømmende liste):

- At det er mest hensigtsmæssigt, hvis der kan henlægges i en lang periode – herved sikres det, at varmeaftagere, der har haft glæde af anlægget, også betaler til anlæggets skrotning.
- Varmeaftagerens holdning til spørgsmålet om dispensation, herunder om varmeaftageren konkret ønsker, at der henlægges i en længere periode end 5 år og med mere end 75 % af de forventede skrotningsomkostninger, som fremgår af afskrivningsbekendtgørelsen.
- Om det forventede skrotningstidspunkt og skrotningsomkostningernes størrelse må anses for at være tilstrækkelige og veldokumenterede.
- Om betingelserne for at meddele dispensation, herunder væsentlig ulempe eller urimelig ulighed, jf. afskrivningsbekendtgørelsens § 8, er tilstrækkeligt sandsynliggjort.

6.5.7 AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

114. Sekretariatet har tidligere rettet henvendelse til Energi, Forsynings- og Klimaministeren med henblik på en afskaffelse af henlæggelsesreglerne og har på et møde i april 2016 med ministeriet gjort opmærksom på, at dette kræver vedtagelse af nye regler vedrørende skrotningsomkostninger. Ministeren har i Forsyningsstrategien fra september 2016 foreslået, at henlæggelsesreglerne ophæves.

115. Sekretariatet vil i øvrigt arbejde for, at der i den nye regulering på varmeområdet vil blive taget højde for skrotningsomkostninger, eksempelvis som det er på bl.a. naturgasforsyningsområdet med en løbende indregning af omkostninger. På naturgasforsyningsområdet følger det f.eks. af bekendtgørelse om økonomisk regulering af Energinet.dk²⁷, at Energinet.dk i priserne for de aktiviteter, der varetages i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet Danmark, kan indregne nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital, og at en nødvendig omkostning bl.a. vedrører andre driftsomkostninger, som eksempelvis omkostninger til demontering og bortskaffelse af teknisk forældede net i forbindelse med f.eks. kabellægning mv.

---

²⁷ Bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni /2016. Bestemmelsen er ikke citeret i retsgrundlaget, da den ikke har relevans for afgørelsen i denne sag.